

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 161/18

Luxembourg, 25. oktober 2018

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-469/17
Funke Medien NRW GmbH/Zvezna republika Nemčija

Po mnenju generalnega pravobranilca M. Szpunarja enostavno vojaško poročilo ne more biti varovano z avtorsko pravico

Prvič, tako poročilo namreč ne izpolnjuje zahtev, ki jih mora izpolnjevati besedilo, da bi ga bilo mogoče opredeliti kot delo, ki se lahko zavaruje z avtorsko pravico, in drugič, tako varstvo naj bi bilo neupravičeno omejevanje svobode izražanja

Zvezna republika Nemčija vsak teden pripravi poročilo o vojaškem položaju v zvezi s posredovanji Bundeswehr (zvezna vojska, Nemčija) v tujini in o razvoju na območju posredovanja. Ta poročila, naslovljena „Unterrichtung des Parlaments“ (obvestilo parlamentu, v nadaljevanju: UdP), so namenjena nekaterim poslancem Bundestag (zvezni parlament, Nemčija), enotam Bundesministerium der Verteidigung (zvezno ministrstvo za obrambo, Nemčija) in drugim zveznim ministrstvom ter nekaterim službam, ki delujejo pod okriljem zveznega ministrstva za obrambo. UdP veljajo za „zaupne dokumente – omejen dostop“ z najnižjo stopnjo zaupnosti. Zvezna republika Nemčija hkrati objavi povzete različice UdP, naslovljene „Unterrichtung der Öffentlichkeit“ (obvestilo javnosti).

Nemška družba Funke Medien NRW upravlja spletni portal dnevnika *Westdeutsche Allgemeine Zeitung*. Septembra 2012 je prosila za dostop do vseh UdP, pripravljenih v zadnjih enajstih letih. Ta prošnja je bila zavrnjena, saj bi imelo razkritje informacij lahko škodljive učinke na varnostno občutljive interese zvezne vojske. Družba Funke Medien je vseeno na neznan način pridobila velik del UdP in jih več objavila pod naslovom „Afghanistan-Papiere“ (dokumenti o Afganistanu).

Ker je Zvezna republika Nemčija menila, da grožnja za državno varnost, ki bi izhajala iz tega razkritja, ni bila tako velika, da bi bil upravičen poseg v svobodo izražanja in tiska, ni uvedla kazenskega pregona zaradi razkritja zaupnih informacij.

Trdila pa je, da je družba Funke Medien kršila njeno avtorsko pravico na teh poročilih in je proti njej vložila tožbo pri nemškem civilnem sodišču za prenehanje te kršitve. V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) Sodišče prosilo za razlago prava Unije o varstvu avtorske pravice,¹ zlasti glede na temeljno pravico svobode izražanja.²

Generalni pravobranilec Maciej Szpunar v današnjih sklepnih predlogih meni, da enostavna vojaška poročila, kakršna so obravnavana, ne morejo biti varovana z avtorsko pravico, kakor je harmonizirana v pravu Unije.

Generalni pravobranilec namreč dvomi, da je taka poročila mogoče opredeliti kot delo, varovano z avtorsko pravico. Med drugim je navedel, da gre le za informativne dokumente, ki so sestavljeni v povsem nevtralnem in standardiziranem jeziku ter v katerih se natančno poroča o dogodkih oziroma v katerih se navede, da ni prišlo do nobenega omembe vrednega dogodka. Take „surove“ informacije, to je informacije, ki so predstavljene kot take, so izključene iz varstva z avtorsko pravico, ki varuje le način, na katerega so ideje izražene v nekem delu. Ideje (vključno s surovimi informacijami) se torej lahko prosto reproducirajo in priobčujejo.

¹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).

² Kakor je zagotovljena z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Nazadnje morajo nacionalna sodišča presoditi, ali gre v obravnavani zadevi za „dela“ v smislu avtorskega prava. Ker pa ta dejanska presoja še ni bila opravljena, generalni pravobranilec meni, da je treba vprašanja, predložena Sodišču, razglasiti za nedopustna, ker so hipotetična.

Če Sodišče ne bi upoštevalo tega predloga, **je generalni pravobranilec preučil še vprašanje, ali se država članica lahko sklicuje na svojo avtorsko pravico na dokumentih, kakršni so obravnavani, za omejitev svobode izražanja. Po njegovem mnenju je na to vprašanje treba odgovoriti nikalno.**

Poudaril je, da je varstvo zaupnosti nekaterih informacij zaradi zaščite nacionalne varnosti legitimen razlog za omejitev svobode izražanja.

Vendar se spor o glavni stvari ne nanaša na varstvo zadevnih dokumentov kot zaupnih informacij, temveč kot predmetov avtorske pravice.

Čeprav lahko država uživa pravico do lastnine, kot je pravica do intelektualne lastnine, pa se ne more sklicevati na temeljno lastninsko pravico, da bi omejila drugo temeljno pravico, kot je svoboda izražanja. Država članica namreč ni imetnica temeljnih pravic, temveč subjekt, ki mora te pravice spoštovati.

Poleg tega se ne zdi nujno, da bi bila vojaška poročila varovana z avtorsko pravico.

Edini cilj tožbe Zvezne republike Nemčije je bil varstvo zaupnosti nekaterih informacij, ki se štejejo za občutljive in zato niso bile objavljene v javnih različicah vojaških poročil. Vendar je to povsem zunaj ciljev avtorske pravice. Avtorska pravica je torej tu instrumentalizirana zaradi uresničevanja ciljev, ki sploh niso povezani z njo.

Poleg tega omejitev svobode izražanja, ki bi izhajala iz avtorskopravnega varstva zadevnih dokumentov, ni le nepotrebna v demokratični družbi, temveč bi ji močno škodovala. Eden najpomembnejših ciljev svobode izražanja in njenega sestavnega dela, svobode medijev, je nadzor državljanov nad oblastjo, kar je neizogiben element vsake demokratične družbe. Ta nadzor pa se lahko izvaja med drugim z razkritjem nekaterih informacij ali nekaterih dokumentov, katerih vsebino ali celo obstoj in tudi neobstoj bi želela oblast prikriti. Nekatere informacije morajo gotovo ostati tajne, tudi v demokratični družbi, če njihovo razkritje ogroža bistvene interese države in s tem te same družbe. Zato jih je treba opredeliti kot tajne in jih zaščititi v skladu z ustreznimi postopki, ki se izvajajo pod sodnim nadzorom. Zunaj teh postopkov ali če jih sama država ne želi izvajati, pa ji ni mogoče dovoliti, da se sklicuje na avtorsko pravico na katerem koli dokumentu, da bi preprečila nadzor nad svojim delovanjem.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenejajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793